

Under ytan

AI väntas förvärra nästan allt.

Innehåll

01

AI-oron i kontext

02

Vad vi oroar oss för när vi oroar oss för AI

03

Vilka insatser som krävs

04

Metod

Förord

Sverige har tidigare genomgått stora teknologiska skiften. Nu står vi inför nästa stora transformation, och retoriken känns igen. Artificiell intelligens ska göra oss mer produktiva, stärka välfärden, bidra till att möta världens utmaningar, frigöra tid och skapa nya jobb. Möjligheterna med AI är på många områden både stora och verkliga.

Samtidigt visar den här rapporten att många svenskar inte är övertygade om att vinsterna kommer dem själva eller deras barn till del. Under lång tid har AI-debatten främst handlat om innovation, effektivisering och konkurrenskraft. Men resultaten tyder på att frågor om trygghet, inflytande och framtidstro tar allt större plats.

Seismics studie som gjordes i fem andra länder i fjol visade en växande oro för AI:s konsekvenser. När Futurion nu genomfört motsvarande kartläggning i Sverige framträder en liknande bild: inom område efter område är pessimismen större än optimismen. Färre än var fjärde svensk känner hopp inför AI:s betydelse för mänsklighetens framtid.

Under ytan finns samtidigt en utbredd oro. Den handlar om arbete, demokratin, om barnens framtid och den psykiska hälsan, men också om sanningen och förmågan att lita på det man ser och hör.

Tydligast syns mönstret bland unga. Sex av tio studenter oroas inför framtidens arbetsliv och framtidstro är som lägst bland dem som har längst tid kvar på arbetsmarknaden. Skillnaderna är också tydliga mellan olika inkomstgrupper, där höginkomsttagare oftare ser möjligheter medan låginkomsttagare i högre grad ser risker.

Historiskt har den svenska modellen gjort stora strukturomvandlingar möjliga genom tillit, omställning och samarbete mellan parterna på arbetsmarknaden. Frågan är om människor fortfarande upplever samma trygghet inför den teknologiska utveckling som nu pågår.

Samtidigt innebär AI stora möjligheter för Sverige. Rätt hanterat kan tekniken stärka innovation, effektivisera både företag och offentlig sektor och bidra till nya lösningar på stora samhällsutmaningar. Men teknikutveckling blir långsiktigt hållbar först när människor upplever att de själva också har en plats i framtiden.

Därför handlar AI-politik inte bara om innovationstakt och teknisk utveckling. Den handlar också om tillit, delaktighet, legitimitet och trygghet i omställningen. Det kräver gemensamt ansvar från arbetsmarknadens parter och staten för att omställningen ska bli inkluderande och legitim.

Från Futurions sida hoppas vi att rapporten ska bidra till samtal, debatt och väl underbyggda beslut, innan facit redan är skrivet.

Sammanfattning

Många svenskar förväntar sig att AI kommer att påverka flera av samhällets största utmaningar i negativ riktning. Från brottslighet och våld till arbetslöshet, desinformation och tilltro till demokratin väntas AI förvärpa utvecklingen. Sjukvården är det enda område där svenskarna ser fler möjligheter än risker. För många svenskar framstår AI i dag oftare som ett hot än som en lösning.

Samtidigt är AI ännu inte en fråga som spontant dominerar människors vardagsoro. Men när svenskar får konkreta frågor om AI:s konsekvenser framträder en betydligt mer negativ bild. Den svenska oron är bred och tydligt förankrad i nuet. Bedrägeribottar, deepfakes och valmanipulation hör till de största farhågorna. Endast en av fyra svenskar känner hopp inför AI:s betydelse för mänsklighetens framtid.

Jämförelsen med Seismics studie On the Razor's Edge från 2025 tyder på att svenskar uttrycker större skepticism kring AI än de tillfrågade i USA, Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Polen.* På nästan varje område som mätts är oron djupare och mer samstämmig i Sverige.

Kön och inkomst påverkar hur svenskar upplever AI. Samtidigt finns vissa farhågor som delas brett i samhället. När det gäller arbetslöshet, desinformation och tilltro till demokratin är skillnaderna mellan grupper små. Däremot skiljer sig synen på framtiden åt. Höginkomsttagare ser oftare möjligheter för sina barns framtid, medan låginkomsttagare i högre grad ser risker. Resultaten pekar på en stark oro kring vem som kommer att få del av AI-omställningens vinster.

Oron för arbetsmarknaden är utbredd, men ännu inte fullt ut personlig. Arbetslöshet är en av de största farhågorna i rapporten, samtidigt som de flesta arbetstagare ännu inte upplever att det egna jobbet är hotat av AI. Oron tycks alltså i högre grad handla om vart samhället är på väg än om den egna situationen här och nu.

Tydligast syns detta bland unga. Sex av tio studenter oroas inför framtidens arbetsliv och endast 29 % anser att deras utbildning förberett dem på AI:s roll och framtidstron är som lägst hos dem som har längst tid kvar på arbetsmarknaden.

Förtroendet för dem som bygger AI är lågt. Endast 23 % tror att AI-utvecklarna agerar i samhällets intresse. En majoritet anser att utvecklingen går för snabbt och att AI-laboratorierna driver utvecklingen snabbare än samhället hinner anpassa sig.

Kravet på reglering är tydligt. 51 % av svenskarna anser att tillsynen av AI är otillräcklig, mot endast 10 % som tycker att nuvarande reglering räcker. Svenskarna vill prioritera ansvarsutkrävande och förebyggande åtgärder – skadeståndsansvar för utvecklarna, nödstopp och oberoende utvärdering före lansering – snarare än kompensation i efterhand.

AI framstår för många svenskar som en fråga om arbete, trygghet och tillit snarare än enbart teknisk utveckling.

Huvudresultat

A. AI VÄNTAS FÖRVÄRRA NÄSTAN ALLT

01 Nästan allt blir sämre. AI förväntas förvärra nästan alla samhällsfrågor svenskarna oroar sig för. Endast inom sjukvården finns hopp om förbättringar.

02 AI utan gott syfte. Bara 23 % tror att AI-utvecklarna agerar i samhällets intresse.

B. MAKTFÖRSKJUTNING OCH ÖKADE ORÄTTVISOR

03 AI skapar massarbetslöshet. Svenskarnas oro för AI:s effekt på jobben skär genom klass och kön.

04 Oro för jobb och demokrati enar. Klasstillhörigheten formar synen på AI – men i frågor om jobb och demokrati råder samsyn.

05 Välbärgade ser sig som vinnare. Höginkomsttagare ser möjligheter för sina barn. Låginkomsttagare ser hot.

C. VAD SVENSKARNA KRÄVER

06 Många vill reglera. Bara 1 av 10 svenskar anser att AI är tillräckligt reglerat.

07 Äldre vill ha skadestånd – unga trygghet i omställningen. Skadeståndsansvar och "nödstopp" toppar kraven på AI-reglering. Unga vill istället se trygghet i omställningen.

AI-oron i kontext

Den här delen utforskar var AI placerar sig i ett bredare samhällsperspektiv, och hur svenskarna förväntar sig att AI kommer att forma de frågor som betyder mest för dem. Den visar hur uppfattningarna skiljer sig åt mellan kön och inkomstgrupper, och belyser vilka aspekter av AI som väcker störst oro.

Det som är genomgående i alla nedbrytningar av materialet är att den svenska pessimismen är djupare än hos jämförelseländerna i Seismic Foundations studie från 2025, *On the Razor's Edge*.

Krig, terrorism och kriminalitet toppar listan över samhällsproblem – AI rankas lägre.

Krig och terrorism samt kriminalitet och våld är de områden som svenskarna ser som de största samhällsproblemen i dag. Det speglar en tid präglad av geopolitiska spänningar och återkommande rapportering om gängkriminalitet och våld.

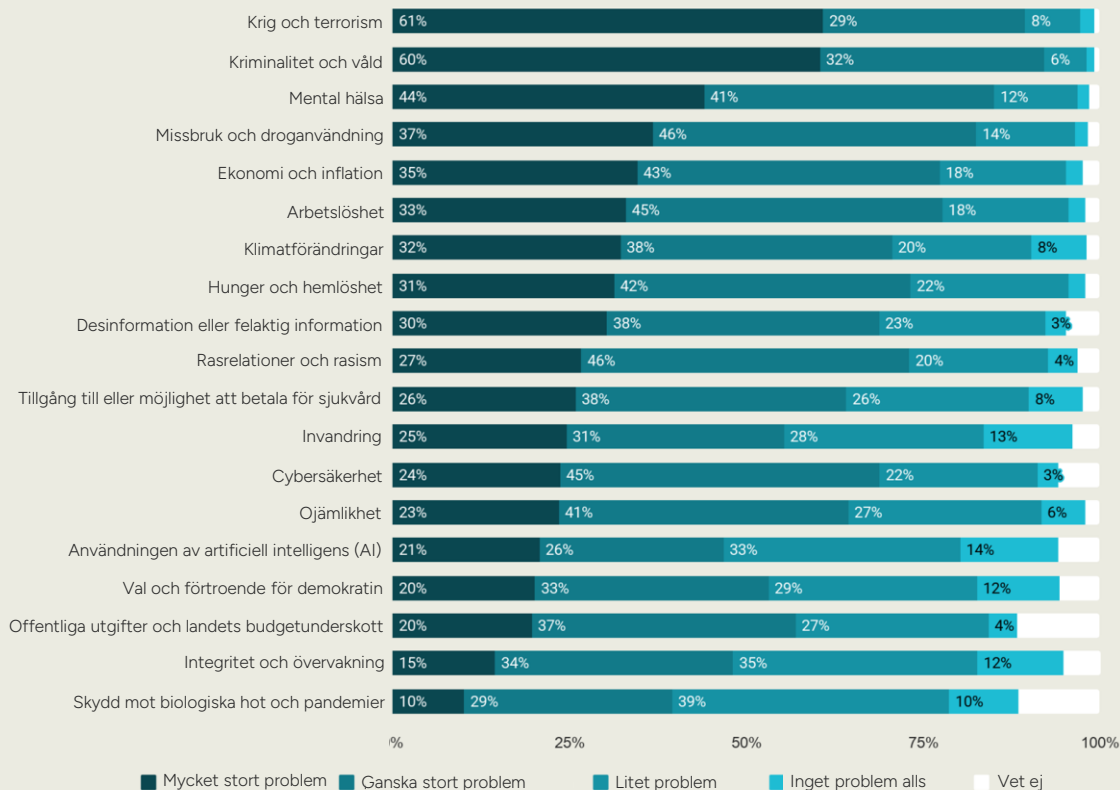
På tredje plats hamnar psykisk hälsa. Här skiljer sig Sverige tydligt från resultaten i Seismics studie *On the Razor's Edge*¹ från 2025, där samma fråga ställdes i USA, Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Polen. Bland dessa länder rankas psykisk hälsa betydligt längre ned, på nionde plats.

Arbetslöshet följer samma mönster. I Sverige placerar sig frågan på sjätte plats, medan den räknas på 16:e plats bland de jämförda länderna.

I ett bredare perspektiv framstår AI inte som ett av de största samhällsproblemen. Frågan placerar sig på 15:e plats i Sverige, vilket dock är högre än i Seismics studie, där AI tillhörde de lägst rankade frågorna. Samtidigt pekar bredare trenddata ut AI som den fråga som ökat snabbast i samhällsdebatten under det senaste året².

Källor: (1) On the Razor's Edge, Seismic-rapport, 2025; (2) AI Is Colliding With America's Affordability Crisis, Blue Rose Research, 2026

Hur stort problem anser du att följande är i dag?

AI väntas förvärra nästan allt.

När svenskar bedömer hur betydelsefulla olika samhällsfrågor är och samtidigt uppskattar hur AI kommer att påverka dem framträder ett tydligt mönster: AI väntas förvärra nästan allt. Jämfört med Seismics studie* som gjordes i fem andra länder i fjol är synen på AI:s påverkan mer negativ i Sverige.

Krig och terrorism samt brottslighet och våld ses som de största samhällsproblemen, och på båda områdena tror svenskar att AI kommer att göra situationen värre.

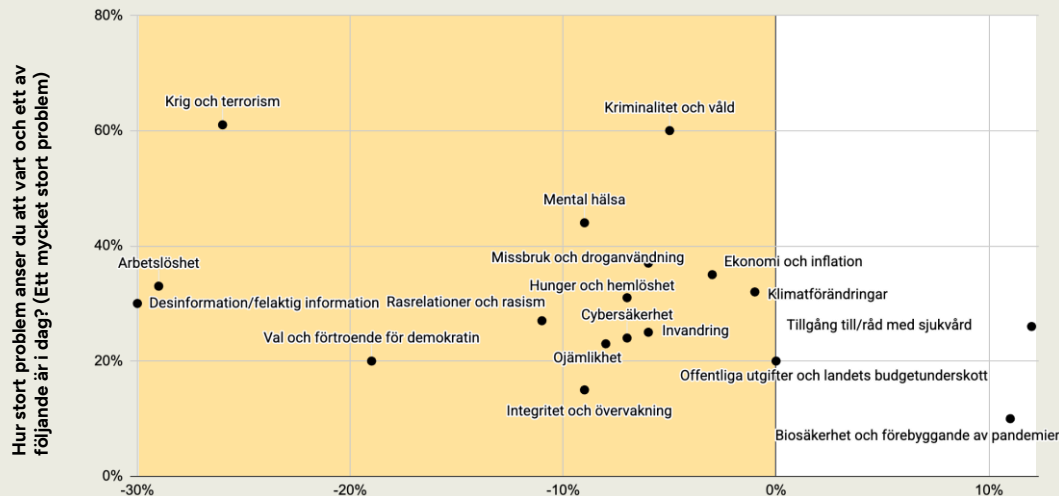
De två områden där svenskarna är mest pessimistiska till AI:s påverkan är desinformation och arbetslöshet. Svenskar förväntar sig att AI kommer att förstärka arbetslösheten, en oro som är mer utbredd än i de länder som undersöktes i Seismics studie 2025.

Under ett valår kan det vara värt att notera att svenskarna också är pessimistiska till AI:s påverkan på val och tilltro till demokratin.

Sjukvården är ett av få områden där AI förväntas bidra till en positiv utveckling.

* Källa: On the Razor's Edge, Seismic-rapport, 2025

Frågans betydelse jämfört med AI:s påverkan

För vart och ett av områdena ovan, hur förväntar du dig att AI förändrar detta om 5 år?
(AI gör detta bättre om 5 år minus AI gör detta sämre om 5 år)

Svenskarna är mer skeptiska än hoppfulla till AI:s påverkan på framtiden.

Svenskarna är delade i synen på AI:s påverkan på framtiden. En av fyra uppger att AI gör dem hoppfulla inför mänsklighetens framtid, medan två av fem svarar det motsatta. Samtidigt är 29 % osäkra.

Sverige skiljer sig från resultaten i Seismics studie*. I USA, Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Polen är opinionen nästan exakt tredelad: 31 % hoppfulla, 30 % neutrala och 31 % inte hoppfulla. I Sverige är andelen som inte är hoppfulla 8 procentenheter högre, medan andelen hoppfulla är 6 procentenheter lägre.

Sammantaget är svenskarna mer skeptiska än genomsnittet i Seismics studie, medan andelen osäkra är i stort sett densamma.

** Det bör observeras att Seismics studie från 2025 inte innehöll data från Sverige och att den studien dessutom genomfördes cirka ett år tidigare, varför tidsaspekten också bör beaktas i jämförelsen mellan de två studierna.*

Källa: On the Razor's Edge, Seismic-rapport, 2025

Gör AI dig hoppfull inför mänsklighetens framtid?

25%

instämmer helt eller delvis

29%

varken instämmer eller tar avstånd

39%

tar delvis eller helt avstånd

Med egna ord: Svenskar fruktar att AI hotar jobb, kompetens och mänsklig kontroll

Att allt fler kommer att tappa sin kompetens och fler kommer att förlora sina jobb eftersom AI kommer ta över allt mer på vår jord.”

Jag är rädd att AI ska börja göra jobb som många människor behöver ha för att kunna försörja sig och sina familjer, vilket leder till flera hemlösa och fattiga.”

Det är trots allt bara en algoritm än så länge, men känslan att de lär känna oss såpass att det kan nyttjas felaktigt och vi blir totalövervakade eller rent av utnyttjade om det kommer i fel händer.”

Att mänskligheten tappar kontrollen över AI. Att AI ska ta många jobb och många blir arbetslösa.”

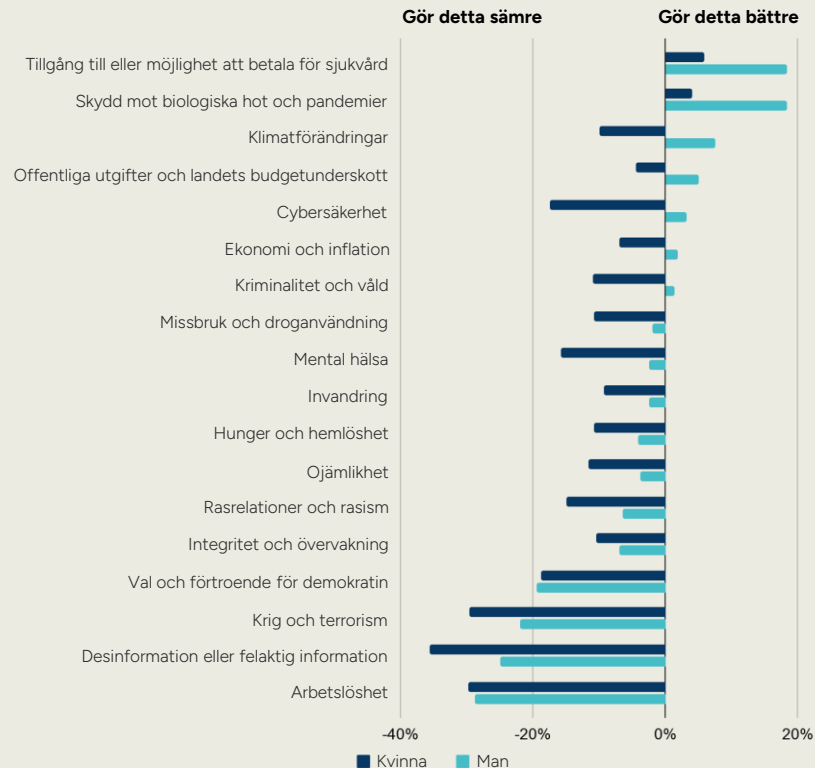
Kvinnor är mer pessimistiska till AI än män – men i frågan om jobben råder samsyn.

I nästan varje fråga är svenska kvinnor betydligt mer pessimistiska än män om AI:s påverkan. När det gäller desinformation ligger kvinnor på -36 % mot männens -25 %. Inom klimatfrågan är män nettopositiva på +8 % medan kvinnor är negativa på -10 %. Samma mönster återkommer för bland annat cybersäkerhet, relationen mellan olika grupper i samhället, rasism och psykisk hälsa: kvinnor förväntar sig konsekvent att AI gör saker värre, och med större marginal.

Ett undantag är arbetslösheten, där könsskillnaden försvinner. Båda ligger på cirka -30 %, vilket gör det till den fråga där svenska attityder är som mest samstämmiga – och där pessimismen är som djupast för båda könen.

Det är anmärkningsvärt eftersom Sverige länge setts som ett föregångsland när det gäller att förena trygghet och omställningsförmåga på arbetsmarknaden, bland annat genom stark facklig representation och en aktiv arbetsmarknadspolitik. Att oron för AI:s påverkan på jobben ändå är så utbredd tyder på en växande osäkerhet kring den svenska modellens förmåga att hantera den snabba tekniska utvecklingen.

Hur förväntar du dig att AI förändrar detta om 5 år?

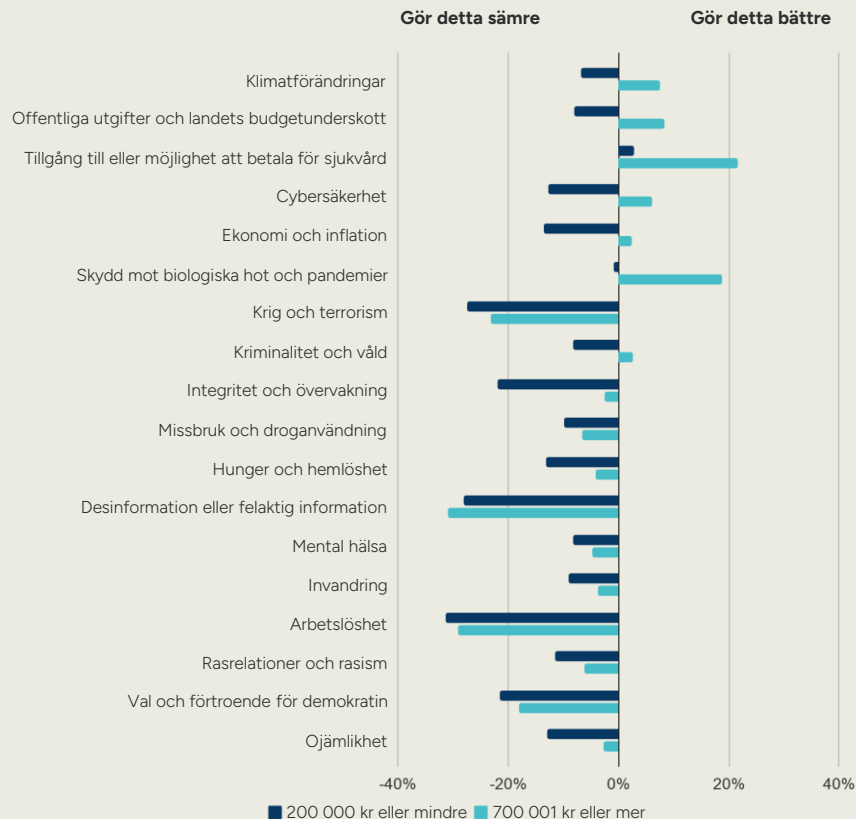
Inkomstskillnader formar synen på AI – men i flera frågor är pessimismen lika stor.

Det finns tydliga skillnader mellan inkomstgrupper i hur svenskar ser på AI:s påverkan. Höginkomsttagare är mer optimistiska om sjukvården (+22 %), skydd mot biologiska hot och pandemier (+19 %) och klimatförändringar (+8 %), medan låginkomsttagare är mer pessimistiska om integritet och övervakning (-22 % mot -3 %), ojämlikhet (-13 % mot -3 %) och ekonomin (-13 % mot +2 %). Det tyder på att de med mindre ekonomisk trygghet ser AI som en kraft som riskerar att förvärra existerande ekonomiska och sociala skillnader.

Men i vissa frågor spelar inkomsten ingen roll. När det gäller arbetslöshet är båda grupperna lika pessimistiska, nettotalet ligger på omkring -30 %. Det speglar en växande medvetenhet om att AI kan påverka jobben negativt, tvärs över branscher och yrkesnivåer.

Även när det gäller desinformation, krig, terrorism, val samt tilltro till demokratin är både hög- och låginkomsttagare ungefär lika negativa.

Hur förväntar du dig att AI förändrar detta om 5 år?

Höginkomsttagare ser möjligheter för sina barn. Låginkomsttagare ser hot.

När AI:s påverkan bedöms på ett mer personligt plan blir skillnaderna mellan inkomstgrupperna ännu tydligare. Höginkomsttagare tror att AI kommer att påverka barnens liv positivt (+17%) medan låginkomsttagare istället förväntar sig en negativ påverkan (-11 %).

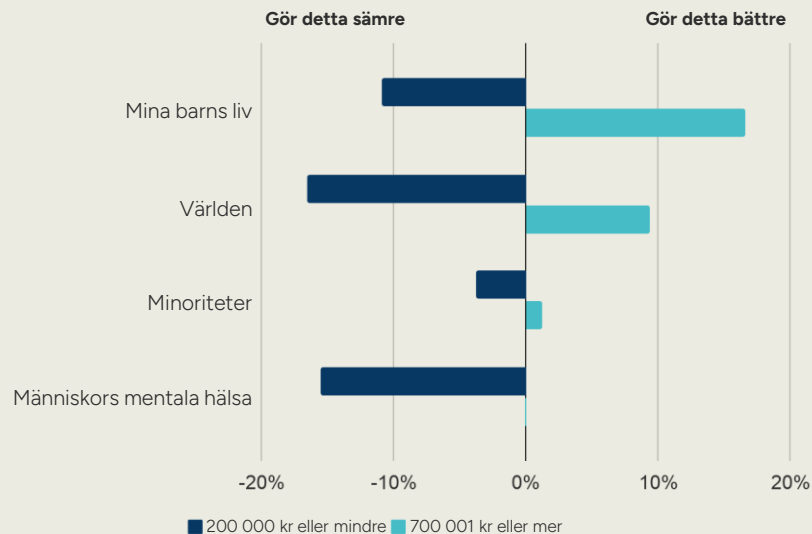
Samma mönster återkommer i synen på AI:s påverkan på världen i stort: höginkomsttagare är optimistiska, medan låginkomsttagare är pessimistiska (+9 %, respektive -17 %).

Resultatet kan spegla en större tilltro bland höginkomsttagare till att deras barn kommer att ha den utbildning, kompetens som krävs för att dra nytta av AI. Bland låginkomsttagare är tilltron lägre. Mot bakgrund av den utbredda oron för arbetslöshet är det sannolikt att de med minst resurser att ställa om också upplever hotet från AI som mest påtagligt.

Även när det gäller psykisk hälsan framträder tydliga skillnader mellan inkomstgrupperna. Låginkomsttagare tror att AI kommer påverka den psykiska hälsan negativt (-16 %), medan höginkomsttagare i genomsnitt är neutrala i sin bedömning (0 %).

Det enda område där grupperna gör i stort sett samma bedömning är AI:s påverkan på minoriteter. Här ligger nettotalen nära noll, vilket snarare tyder på osäkerhet än en tydlig uppfattning.

Hur förväntar du dig att AI förändrar detta om 5 år?

Vad vi oroar oss för när vi oroar oss för AI

Den här delen går djupare in på vad svenskar oroar sig för när de tänker på AI.

Resultatet visar att oron för AI är inte abstrakt – den är konkret och växande och kretsar kring skador och risker som känns nära snarare än avlägsna. Det finns en misstro mot dem som utvecklar AI och en stark uppfattning om att människor måste behålla kontrollen.

Vi redovisar också resultat om en generation som träder in på arbetsmarknaden och känner sig oförberedd, och en arbetskraft vars oro för AI främst rör arbetsmarknaden som helhet snarare än den egna anställningen.

Den svenska AI-oron är bred och tydligt förankrad i nuet.

När svenskar får ta ställning till konkreta AI-risker blir djupet i den svenska oron påtagligt. En majoritet uppger oro för samtliga utom två av de arton risker som undersökts.

Det som oroar mest är AI-styrda samtals- och bedrägeribotar (72 %), sexualiserade deepfake-bilder av barn (72 %) och automatiserade beslut i krigföring (69 %). Det handlar om risker som upplevs som verkliga och allvarliga.

Även deepfakes av politiker som påverkar val (68 %) och AI-modeller som fattar politiska beslut (68 %) hör till de risker som hamnar på topp fem. Tillsammans med övriga resultat i rapporten pekar detta på en bred oro för AI:s konsekvenser för demokratin och förtroendet för dess institutioner.

Oron för massarbetslöshet är också betydande (– 57 %). Men jämfört med andra AI-relaterade risker framstår den som mindre akut – och speglar en risk som känns verklig men ännu inte överhängande.

Berätta hur orolig du är för följande användningar av AI och deras potentiella risker:

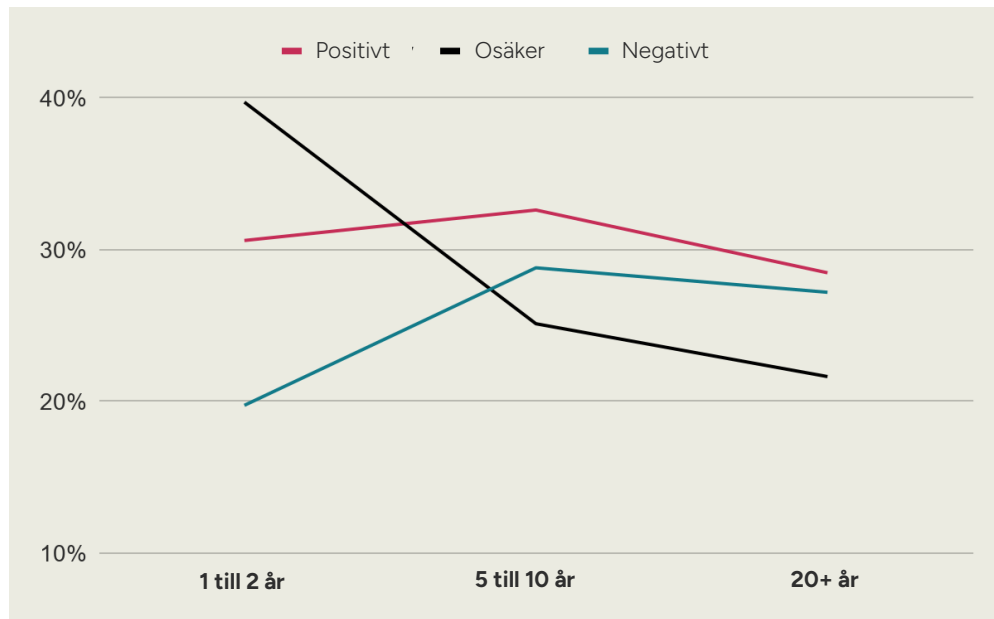
Ju längre fram svenskar blickar, desto säkrare blir de – och inte på ett bra sätt.

När svenskarna får blicka framåt och bedöma hur AI kommer att påverka deras eget liv framträder ett oväntat mönster. I Seismic studie från 2025* blev människor mer osäkra på AI:s framtida påverkan ju längre in i framtiden de blickade. Sverige sticker ut. Här är 40 % osäkra på hur AI kommer att påverka dem på 1–2 års sikt, men på 20 års sikt eller längre sjunker andelen till 22 %. Svenskarna blir alltså mer säkra, inte mindre, ju längre fram i tiden de blickar.

När osäkerheten minskar ökar de negativa attityderna – från 20 % på 1-2 års sikt till 29 % på 5-10 års sikt. På lång sikt är andelen positiva och negativa till AI:s påverkan nästan lika stor – 28 respektive 27 %.

Mönstret ligger i linje med rapportens övriga resultat. Svenskarna har generellt en mer negativ syn på AI än invånarna i de länder som ingick i Seismics studie från 2025, och materialet tyder på att detta även präglar synen på framtiden.

Hur skulle du säga att AI kommer att påverka dig under de kommande:

Källa: On the Razor's Edge, Seismic-rapport, 2025

Sveriges studenter är oroad, oförberedda och pessimistiska om AI och sin framtid.

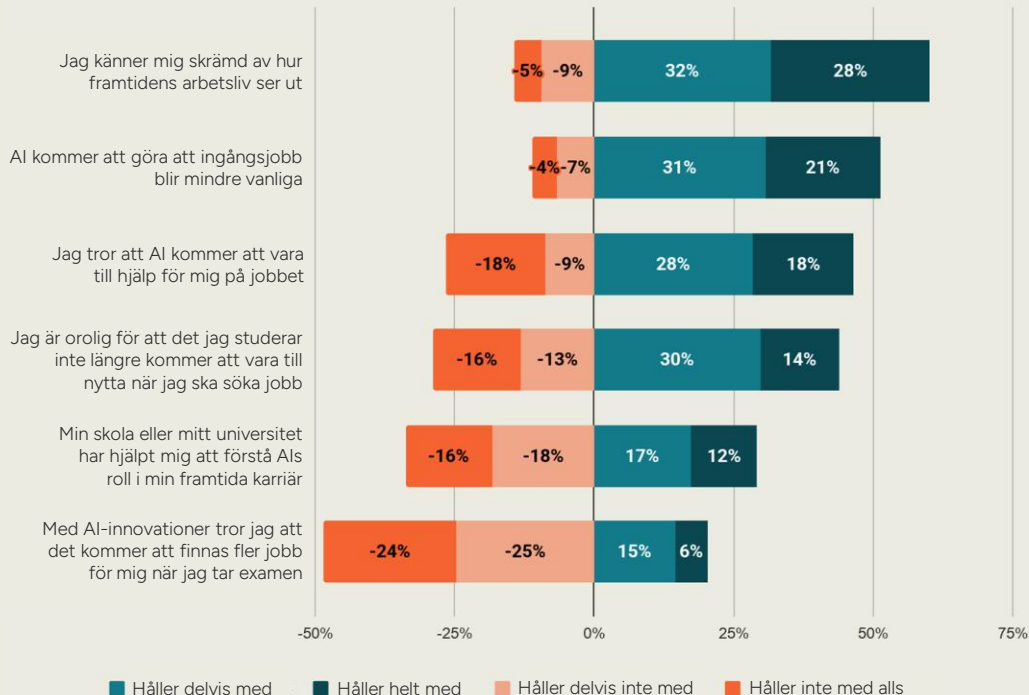
Rapportens resultat tecknar en tydlig bild: AI-utvecklingen väcker stor oro bland Sveriges studenter. Sex av tio känner sig skrämda av tanken på hur framtidens arbetsliv kommer att se ut, och mer än hälften tror att AI kommer att minska antalet instegsjobb.

Endast en av fem tror att AI-innovation kommer att skapa fler arbetstillfällen när de har avslutat sina studier. För en generation som står på tröskeln till arbetsmarknaden är det en djupt pessimistisk syn.

Bilden är samtidigt inte entydig. Nästan hälften tror att AI kommer att vara till hjälp i arbetslivet, vilket tyder på att studenterna ser möjligheter med AI i sitt eget arbete samtidigt som de oroar sig för dess konsekvenser för arbetsmarknaden stort.

Men 44 % oroar sig för att deras studier ska vara inaktuella när de tar examen, och endast 29 % anser att deras skola eller universitet har hjälpt dem att förstå AI:s betydelse. Det tyder på att utbildningssystemet har svårt att hålla jämna steg med de frågor som studenterna redan ställer.

I hur stor utsträckning instämmer du i följande påståenden? (frågan ställd endast till studenter)

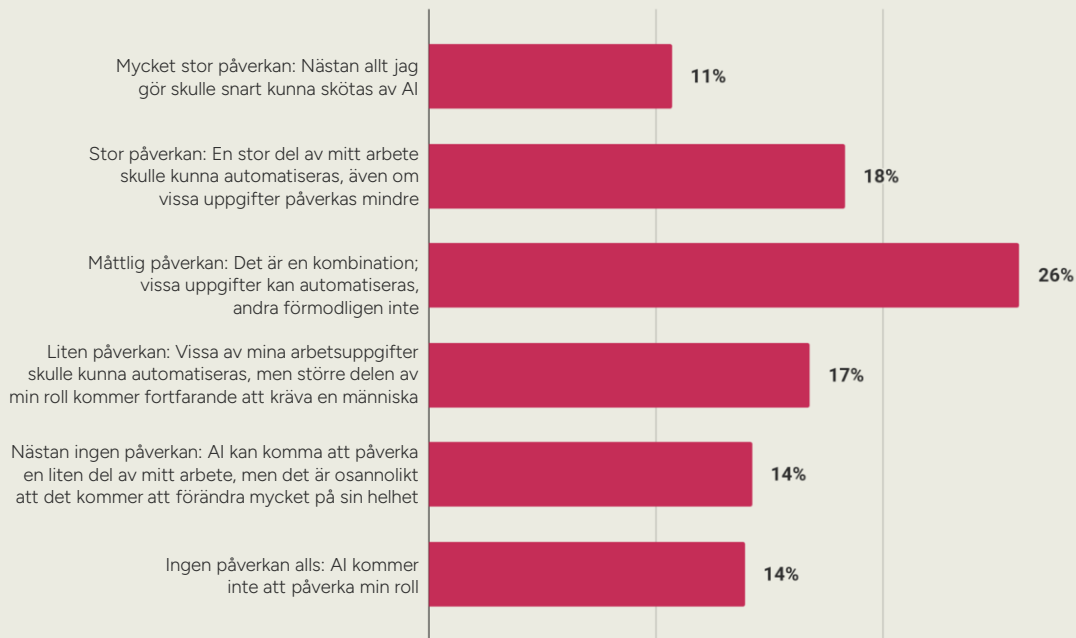
Svenskarna oroar sig för jobben i stort – men inte för sin egen roll.

Arbetslöshet är en av de största farhågorna i hela rapporten, och oron återfinns oavsett kön och inkomst i större utsträckning än i de flesta andra frågor. Men när arbetstagarna får bedöma AI:s påverkan på det egna arbetet framträder en helt annan bild.

Endast 29 % förväntar sig att AI kommer att påverka deras arbete i hög eller mycket hög grad. Nästan hälften bedömer att påverkan blir liten eller obefintlig. Resultaten pekar på en tydlig paradox: oron för AI:s effekter på arbetsmarknaden är utbredd, samtidigt som de flesta inte förväntar sig någon större påverkan på sitt eget arbete.

Här finns en möjlighet för Sverige att möta omställningen med större trygghet. En tydligare och mer kunskapsbaserad offentlig diskussion om var AI sannolikt kommer – och inte kommer – att förändra eller ersätta arbetsuppgifter skulle kunna bidra till det.

Hur stor påverkan tror du att AI kommer att ha när det gäller att automatisera din nuvarande roll?

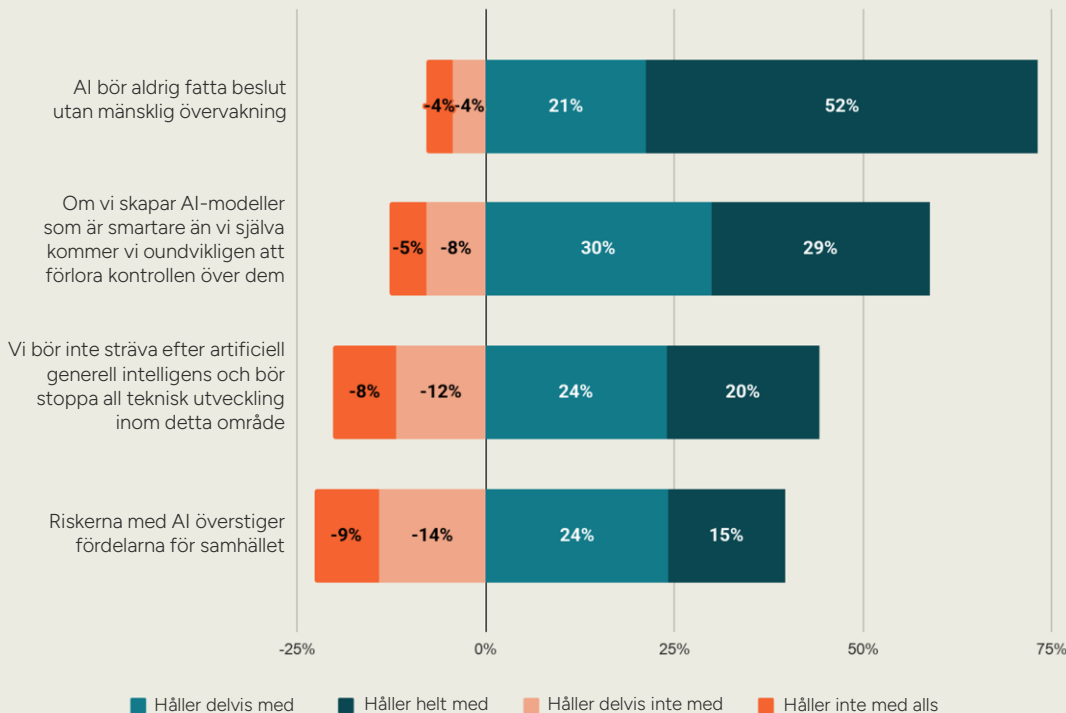
Djupt misstroende: svenskar vill att människor behåller kontrollen.

Tre av fyra svenskar anser att AI aldrig ska fatta beslut utan mänsklig kontroll. Det speglar en allmänhet som inte litar på att AI agerar i samhällets intresse utan mänsklig styrning.

Misstron är djup. Hela 44 % anser att vi helt bör sluta sträva efter generell artificiell intelligens, och 39 % tycker att riskerna med AI redan överväger fördelarna. För en betydande del av allmänheten har löftena om AI helt enkelt inte varit övertygande.

Bakom detta ligger en tydlig farhåga: tre av fem svenskar tror att en AI som överträffar människan i intelligens oundvikligen leder till att kontrollen går förlorad. Svenskarna är inte bara försiktiga. De ser en risk för att AI-utvecklingen, utan mänsklig kontroll, rör sig mot något vi varken kan styra eller stoppa.

Ange i vilken utsträckning du instämmer eller tar avstånd från följande påståenden:

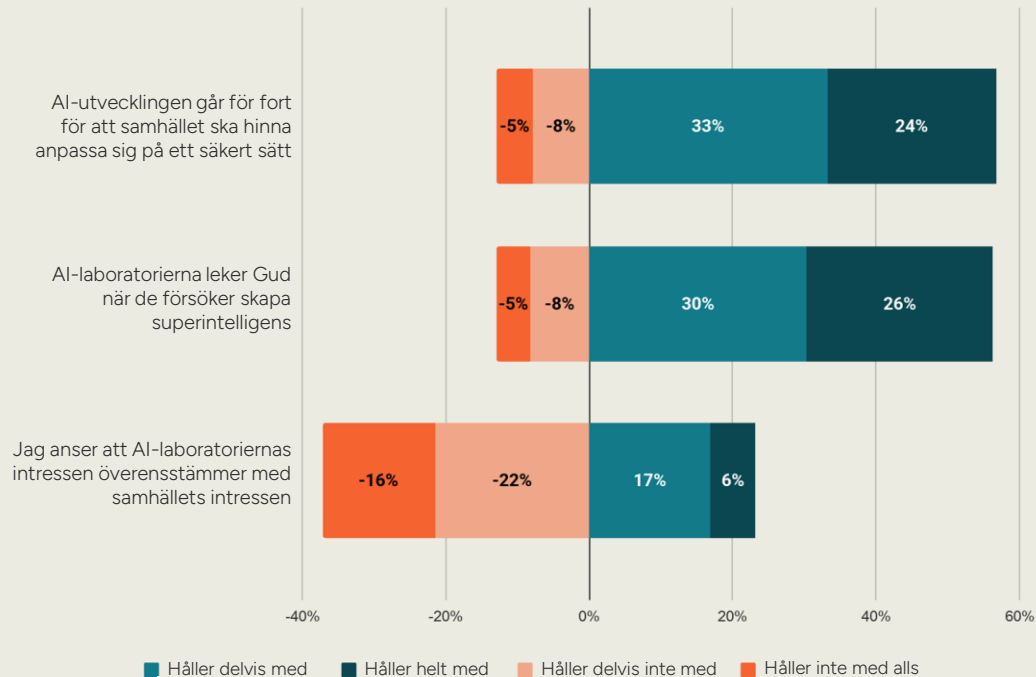
Svenskar litar inte på att AI-utvecklarna gör rätt.

Endast 23 % av svenskarna anser att AI-utvecklarnas intressen ligger i linje med samhällets, medan 38 % inte delar den uppfattningen..

Dessutom anser 56 % att AI-utvecklarna leker Gud i sin strävan efter superintelligens, och 57 % tycker att utvecklingen går för snabbt för att samhället ska hinna anpassa sig på ett säkert sätt.

Resultaten visar på en tydlig förtroendeklyfta mellan allmänheten och dem som utvecklar AI, liksom en stark önskan om mänsklig kontroll över teknikutvecklingen.

Ange i vilken utsträckning du instämmer eller tar avstånd från följande påståenden:

I de beslut som känns mest personliga säger svenskar nej till AI.

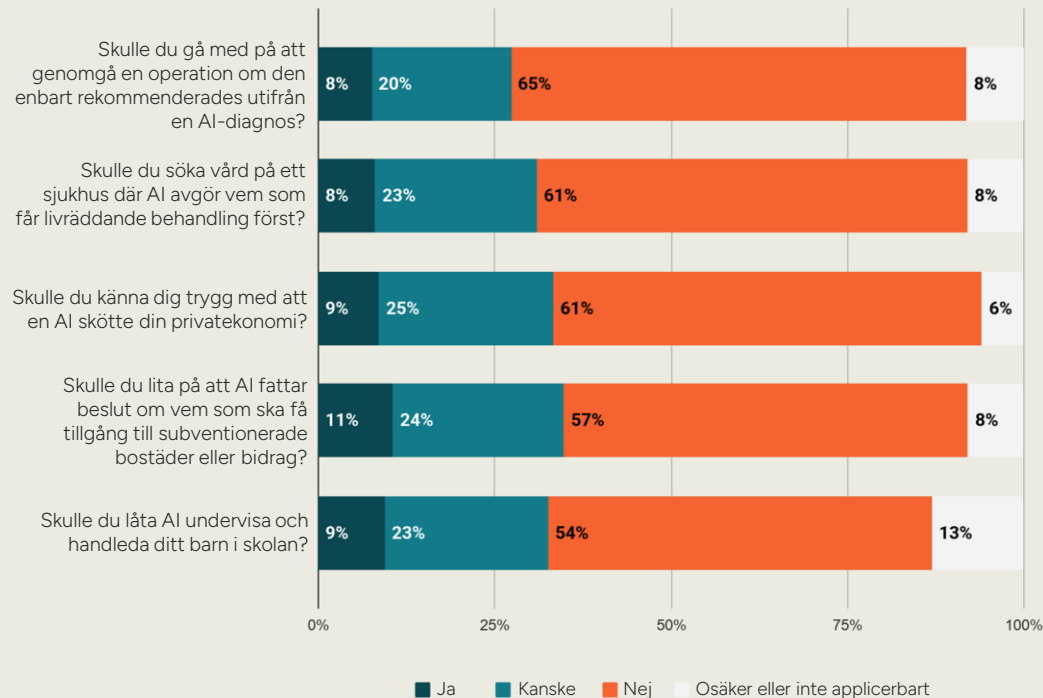
Kravet på mänsklig kontroll är tydligt när svenskarna får ta ställning till AI:s roll i beslut som rör deras egna liv. I samtliga scenarier säger en tydlig majoritet nej – och med större marginal än i något annat land som ingick i Seismics studie från 2025*.

Oavsett om det handlar om kirurgi som rekommenderas enbart av AI, livsavgörande medicinska beslut, privatekonomi eller barnens utbildning är mönstret detsamma: de flesta svenskar är inte beredda att låta AI fatta dessa beslut. Endast 8-11 % svarar ja i de olika frågorna.

Resultaten visar att svenskarna drar en tydlig gräns i frågor som rör den egna hälsan, ekonomin och barnen. På dessa områden är viljan att låta AI fatta beslut mycket låg.

Källa: On the Razor's Edge, Seismic-rapport, 2025

Dela din uppfattning om vart och ett av följande scenarier:

Vilka insatser som krävs

Resultaten i rapporten pekar i en tydlig riktning: svenskarna vill se åtgärder. I den här delen undersöks vilka åtgärder allmänheten efterfrågar.

Det som framträder är en tydlig önskan om ansvar och förebyggande insatser snarare än kompensation i efterhand. Svenskarna vill att samhället ligger steget före problemen, inte enbart skyddar människor när skadan har skett. Det innebär att utvecklare hålls ansvariga, att oberoende tillsyn säkerställs och att människor behåller kontrollen. Synsättet är genomgående i alla åldersgrupper, även om prioriteringarna skiljer sig åt beroende på var i livet och karriären människor befinner sig.

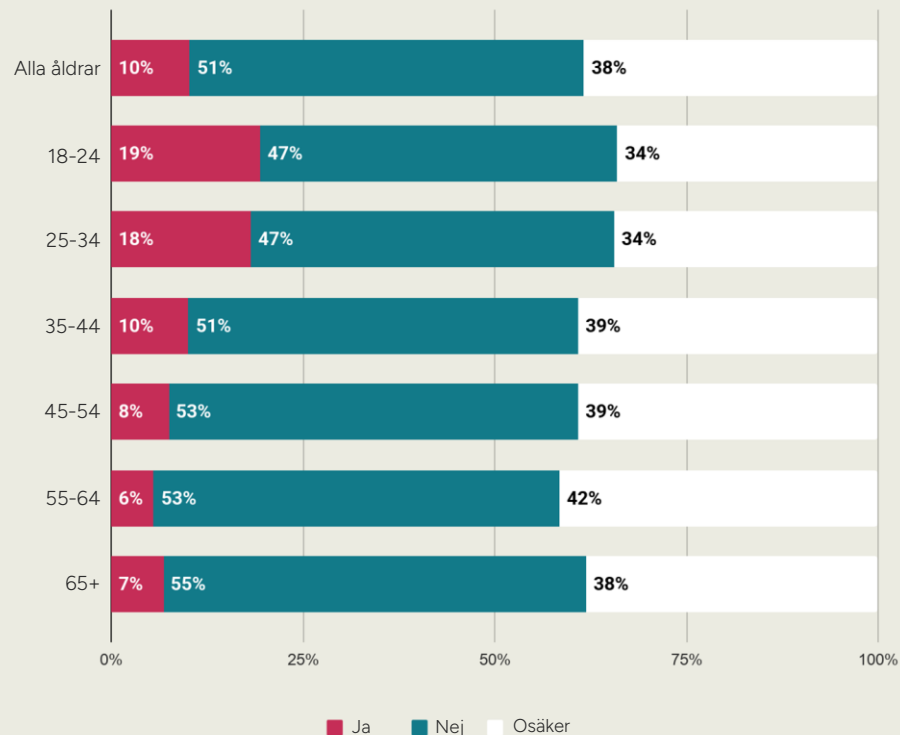
Om AI-reglering råder ingen tvekan: svenskar vill ha mer.

51 % av svenskarna anser att regleringen av AI är otillräcklig, medan endast 10 % tycker att dagens regelverk är tillräckligt.

Stödet för en skärpt reglering återfinns i alla åldersgrupper. Ingen grupp anser att dagens regler är tillräckliga. Snarare blir uppfattningen starkare med stigande ålder, och bland personer över 65+ anser 55 % att regleringen inte räcker.

Resultaten ligger i linje med övriga delar av undersökningen. Svenskarna hyser en utbredd misstro mot AI-utvecklarna, oroas över utvecklingstakten och är ovilliga att överlåta viktiga beslut i sina liv till AI. Stödet för reglering speglar en önskan om större kontroll över hur tekniken utvecklas och används.

Tycker du att det för närvarande finns tillräcklig reglering av AI?

Svenskar vill ha ansvar och kontroll – inte bara skadebegränsning.

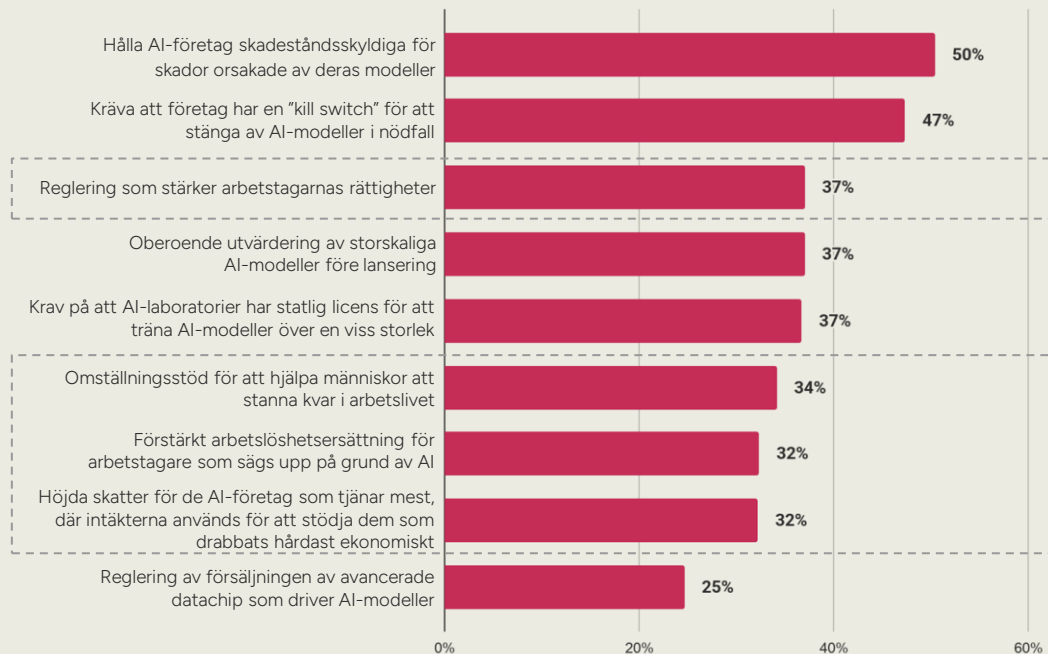
När svenskar får ta ställning till vilka statliga åtgärder de vill se på AI-området prioriterar de ansvar och kontroll. Hälften anser att AI-företag ska kunna hållas skadeståndsansvariga för skador som orsakas av deras modeller, och 47 % vill se en så kallad "kill switch", en nödbroms för att stänga av AI-system i nödfall.

Bland de åtgärder som efterfrågas prioriterar svenskarna tydligt förebyggande insatser framför åtgärder som sätts in när skadan redan har inträffat. Det märks inte minst i stödet för regleringar som stärker arbetstagarnas rättigheter, oberoende granskning av storskaliga AI-modeller före lansering och statlig licensiering av AI-laboratorier.

Åtgärder som syftar till att lindra konsekvenserna när skadan redan har uppstått exempelvis omställningsstöd, särskild A-kassa vid AI-relaterade uppsägningar och högre skatter på AI-företag får något svagare stöd.

Sammantaget pekar resultaten på ett brett stöd för en mer omfattande reglering av AI, även om de svarande inte kan förväntas ha en uppfattning om vilka åtgärder som är mest effektiva.

Vilka åtgärder skulle du vilja att staten genomför? Välj alla som gäller.

Äldre svenskar vill förebygga, yngre vill ha skydd.

Åldersfördelningen visar att även om svenskarna i stort är överens om att mer reglering behövs, skiljer sig prioriteringarna åt beroende på var i livet man befinner sig.

Äldre svenskar betonar i högre grad ansvar och kontroll. Bland personer över 65+ vill en tydlig majoritet att AI-företag ska hållas skadeståndsansvariga (68 %) och stöder en så kallad "kill switch", en nödbroms för AI-system (61 %). Båda nivåerna ligger klart över riksnittet. De är också mest positiva till att AI-modeller granskas oberoende innan de lanseras.

Yngre svenskar delar synen på behovet av ansvar, men fäster större vikt vid ekonomisk trygghet. Förstärkt arbetslöshetsersättning till personer som förlorar jobbet på grund av AI har starkare stöd bland 18-34-åringar än i någon annan åldersgrupp. Det speglar oron hos en generation som är på väg in i ett arbetsliv som de redan uppfattar att AI kommer att förändra i grunden.

Vilka åtgärder skulle du vilja att staten genomför? Välj alla som gäller.

	Alla åldrar	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Hålla AI-företag skadeståndsskyldiga för skador orsakade av deras modeller	50%	47%	45%	43%	44%	54%	68%
Kräva att företag har en "kill switch" för att stänga av AI-modeller i nödfall	47%	43%	39%	43%	44%	52%	61%
Reglering som stärker arbetstagares rättigheter	37%	36%	34%	37%	29%	41%	42%
Oberoende utvärdering av storskaliga AI-modeller före lansering	37%	28%	32%	32%	37%	40%	50%
Krav på att AI-laboratorier har statlig licens för att träna AI-modeller över en viss storlek	37%	37%	33%	33%	35%	38%	45%
Omställningsstöd för att hjälpa människor att stanna kvar i arbetslivet	34%	31%	29%	30%	31%	42%	36%
Förstärkt arbetslöshetsersättning för arbetstagare som sägs upp på grund av AI	32%	34%	35%	33%	33%	32%	28%
Höjda skatter för de AI-företag som tjänar mest, där intäkterna används för att stödja dem som drabbas hårdast ekonomiskt	32%	29%	32%	33%	30%	33%	36%
Reglering av försäljning av avancerade datachips som driver AI-modeller	25%	20%	24%	22%	24%	23%	35%
Inget av ovanstående	11%	11%	12%	13%	13%	10%	7%

Del fyra

Metod

Fältarbete för kvantitativ undersökning

Data samlades in via webbenkäter genom en panelaggregator, med demografiska kvoter tillämpade.

Fältarbetet genomfördes den 12 mars-20 mars 2026.

Efter insamlingen viktades materialet utifrån följande variabler: kön, ålder, region, utbildning, tidigare röstande och utländsk/svensk bakgrund.

På grund av viktning och avrundning behöver inte procentatserna summera till 100 %.

Urvalets samman- sättning: Sverige

Urvalsstorlek:

2 013

Kön:

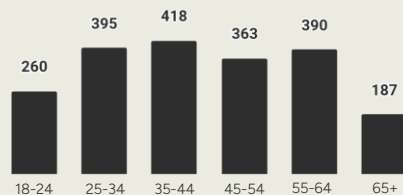

Utbildningsnivå:

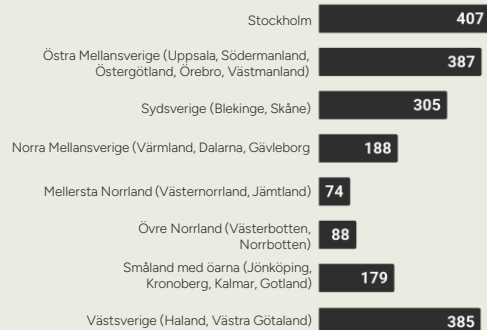

*Kandidatexamen eller motsvarande och högre

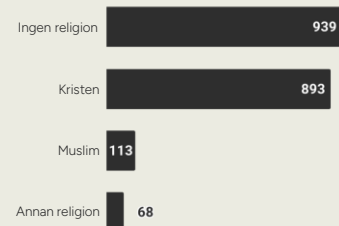
Ålder:

Region:

Religion:

Hushållsinkomst (före skatt)

